

TẠP CHÍ

**NÔNG NGHIỆP
& PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN**

ISSN 1859 - 4581

NĂM THỨ HAI MƯƠI HAI

**CHUYÊN ĐỀ
KHUYẾN NÔNG
THÁNG 7/2022**

TỔNG BIÊN TẬP
TS. NGUYỄN THỊ THANH THÙY
ĐT: 024.37711070

PHÓ TỔNG BIÊN TẬP
TS. DƯƠNG THANH HẢI
ĐT: 024.38345457

TOÀ SOẠN - TRỊ SỰ
Số 10 Nguyễn Công Hoan
Quận Ba Đình - Hà Nội
ĐT: 024.37711072
Fax: 024.37711073
E-mail: tapchinongnghiep@mard.gov.vn
Website: www.tapchikhoahocnongnghiep.vn

**VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN TẠP CHÍ
TẠI PHÍA NAM**
135 Pasteur
Quận 3 - TP. Hồ Chí Minh
ĐT/Fax: 028.38274089

Giấy phép số:
290/GP - BTTTT
Bộ Thông tin - Truyền thông
cấp ngày 03 tháng 06 năm 2016.

**Công ty cổ phần Khoa học và
Công nghệ Hoàng Quốc Việt**
Địa chỉ: Số 18 Hoàng Quốc Việt,
Nghĩa Đô, Cầu Giấy, Hà Nội

MỤC LỤC

- PV. Phần đầu giá trị sản xuất vụ đông 2022 đạt trên 30.000 tỷ đồng2
- MAI AN. Sản phẩm hữu cơ đi vào cuộc sống..... 4
- A. HẬU. Ứng dụng chuyển đổi số trong sản xuất nông nghiệp ở Hậu Giang6
- VĂN NHÂN. Cây nho Hạ Đen trên xứ Nghệ.....8
- THU UYÊN. Nhân rộng mô hình khuyến nông phát triển kinh tế nông nghiệp đô thị9
- THU QUYÊN. “Trái ngọt” từ mô hình trồng chuối xuất khẩu .. 11
- HÀ MINH HƯNG. Mô hình làm giàu trên vùng cao ... 13
- N. TÚ. Quảng Trị - Mô hình sản xuất lúa hữu cơ gắn với liên kết tiêu thụ sản phẩm 15
- HẢI MINH. Quảng Bình: Hiệu quả từ mô hình nuôi tôm cang xanh trên ruộng trũng 17
- NGUYỄN ĐĂNG MINH CHÁNH, NGUYỄN VĂN MINH, NGUYỄN MINH. Hiệu quả các mô hình cây trồng xen trong vườn cao su ở Đắk Lắk 19
- PHẠM THANH SƠN. Hiệu quả trình diễn sản phẩm phân bón hữu cơ vi sinh đa chức năng Azotobacterin trên cây rau tại Lâm Đồng 21
- MỘC LINH. Tọa đàm: Nâng cao năng lực truyền thông về an toàn thực phẩm ở Việt Nam..... 23
- TRƯỜNG PHÚ. Nuôi cá theo công nghệ mới lãi hàng tỷ đồng/năm 24
- TRƯỜNG MINH. Hà Tĩnh: Nuôi bò BBB thu nhập cao 25
- QUANG MINH. Hà Tĩnh: Nuôi thủy sản theo tiêu chuẩn VietGAP 26
- BẢO NHI. Nuôi bò vỗ béo, mỗi năm thu về hơn 500 triệu đồng..... 27
- LÊ KHẮC PHÚC, HOÀNG DŨNG HÀ, NGUYỄN VĂN CHUNG, LÊ CHÍ HÙNG CƯỜNG, NGUYỄN TIẾN DŨNG, NGUYỄN VĂN HUỆ, LÊ THỊ HỒNG PHƯƠNG. Quy trình kỹ thuật trồng sen Huế lấy hạt đạt tiêu chuẩn VietGAP 29
- HOÀNG THỊ THANH HÀ. Kỹ thuật nhân giống vô tính cây Sùng Thảo 31
- NGUYỄN THỊ MỸ DUYÊN, NGUYỄN THỊ THÚY QUỲNH. Kỹ thuật nhân giống hoa hồng cổ Sa Pa bằng phương pháp chiết cành..... 33
- LÊ THỊ HƯƠNG GIANG, BÙI THỊ THỰC ANH, NGUYỄN PHƯƠNG VÂN. Kỹ thuật trồng cây dưa xiêm xanh 35
- NGUYỄN MINH THANH, TRẦN THANH SƠN, BÙI VĂN TƯỜNG. Kỹ thuật nhân giống cây trám đen bằng phương pháp ghép..... 36
- Nhịp cầu nhà nông 44

Số Tạp chí này được xuất bản với sự hỗ trợ kinh phí của Trung tâm Khuyến nông Quốc gia

QUY TRÌNH KỸ THUẬT TRỒNG SEN HUẾ LẤY HẠT ĐẠT TIÊU CHUẨN VIETGAP

Sen là loài cây thủy sinh được tiêu thụ mạnh khắp châu Á. Sen Trắng còn gọi là sen Mỹ hay sen vàng. Lá, bông, hạt và củ của sen Trắng và sen Hồng đều là những bộ phận có thể ăn được. Hàm lượng dinh dưỡng và giá trị kinh tế cao. Các vùng trồng sen thâm canh cho năng suất cao, lợi nhuận có thể đạt đến 100 triệu đồng/ha/năm. Hạt Sen Huế nổi tiếng thơm thanh mát và bở tơi ngon miệng. Hạt sen Huế có màu trắng đục, rất đều màu và có hương thơm thoang thoảng đặc trưng khác biệt với các loại hạt sen khác. Khi nấu, hạt sen chín bở nhưng không nát, nghiền bằng tay sẽ thấy hạt khá dẻo, có vị bùi, béo và ngọt thanh nhẹ. Sen an toàn theo tiêu chuẩn VietGAP có chất lượng đúng như đặc tính giống của nó, hàm lượng các chất độc, mức độ nhiễm các sinh vật gây hại ở dưới mức tiêu chuẩn cho phép, đảm bảo an toàn cho người tiêu dùng và môi trường theo TCVN 11892-1: 2017.

1. Thời vụ trồng

Tập trung xuống giống vào tháng 5 - 6 dương lịch để có thu hoạch vào tháng 9-10 dương lịch. Nếu trồng từ tháng 2 dương lịch có thể thu sớm hơn.

2. Giống

- Cây sen hiện có 2 nhóm giống phổ biến: Nhóm giống sen Huế (gồm sen Gia Long, sen hồng Phú Mộng, sen Hồng Vinh Thanh, sen Trắng trệt lốm, sen trắng trệt lồi) và nhóm giống sen cao sản (sen Đài Loan, sen Xanh Đồng Tháp, Sen Trâu). Giống dùng lấy hạt có kích thước thân, lá, hoa, gương to hơn. Giống có thân, lá, hoa, gương nhỏ hơn, hoa có màu hồng phấn thường cho năng suất thấp hơn. Do vậy, khi trồng cần chú ý chọn đúng giống.

- Tiêu chuẩn giống: Ngó sen có tối thiểu là 5 lá, trong đó có tối thiểu là 2 lá lớn, khỏe, đường kính lá lớn thứ nhất của cây giống tối thiểu là 30 cm, đường kính lá lớn thứ hai tối thiểu là 22 cm, đường kính ngó tối thiểu là 1,0 cm, không để ngó bị dập lá hay gãy cọng hoặc gãy thân ngầm (ngó), ngó sen còn nguyên đầu đỉnh ngó (ngọn ngó). Các mắt phụ thuộc nách phụ của ngó sen không bị gãy hoặc trầy xước. Ngó sen không bị nhiễm bệnh ở các vị trí: mặt lá, cuống lá, cuống hoa/cuống gương). Lá không bị sâu hại.

Sử dụng hỗn hợp thuốc PC1 và PC2 phối trộn để xử lý hạt giống và cây giống, sử dụng thêm hỗn hợp PQ3 để tăng hiệu quả và chất lượng thuốc. Thời gian xử lý là 30 phút trước khi đem trồng.

Người dân xuống giống (nguồn: dự án phát triển sen Huế, 2021-2022)

3. Kỹ thuật làm đất

Sau khi thu hoạch lúa Đông xuân tốt nhất là cày phơi ải đất, khi có mưa đều (tháng 5-6 dương lịch) đưa nước vào ruộng, rải 5 - 7 tấn phân chuồng/ha, vùi từ 400-500 kg/ha, trục xới đất thành một lớp bùn dầy 20-25 cm. Giữ mực nước ruộng 20-25 cm sau 7-10 ngày tiến hành trồng.

4. Mật độ, khoảng cách trồng

- Sử dụng nõ (dây) sen dài 5 mắt. Khoảng cách hàng x hàng là 4 m. Cây cách cây 6 m. Trồng cách bờ 2 m. Tương đương 400 dây/ha, khoảng 20 dây/sào.

- Nếu sử dụng nõ (dây) sen 2- 4 mắt. Khoảng cách hàng x hàng là 4 m. Cây cách cây 3 m. Trồng cách bờ 2 m. Tương đương 800 dây/ha, khoảng 40 dây/sào.

- Trồng dày sau 1 - 2 năm phải trực phá để cho mọc lại, hoặc phải nhổ bỏ cho sưa mới đảm bảo năng suất hạt.

5. Cách trồng

- Cây con sau khi nhổ từ ruộng sen phải được giữ nơi mát, tránh ánh sáng mặt trời bức xạ làm cho cây khô héo. Không nên trồng quá sâu cây lâu bén rễ, không nên quá nông cây dễ bị nổi.

- Khi trồng, hướng nõ sen về phía mặt trời lặn, để đảm bảo chống nóng cho sen, lá sen ngửa trên mặt nước, không được lật úp, nõ phụ trồng vuông góc với dây sen để phát triển bề ngang.

- Cần khống chế mực nước trong ruộng 20 - 25 cm trong thời gian mới trồng, giúp cây mau bén rễ. Khoảng 10 ngày sau cần theo dõi và trồng dặm liền. Sau đó, cho mực nước tăng dần theo sự sinh trưởng của cây. Mực nước trong ruộng cần khống chế ở mức 25 - 30 cm là tốt nhất.

6. Phân bón

- Bón lót: Vôi 400 - 500 kg/ha. Phân chuồng hoai mục 5 - 7 tấn/ha.

- Bón thúc lần 1 (10 ngày sau khi cấy): 5 kg/sào (100 kg/ha), NPK (20: 20: 15) bón gần khu vực gốc trồng, không bón vào gốc.

- Bón thúc lần 2 (30 ngày sau khi cấy): 7 kg/sào (140 kg/ha), NPK (20: 20: 15), bón gần khu vực gốc trồng, không bón vào gốc.

- Bón thúc lần 3 (50 ngày sau khi cấy): 7 kg/sào (140 kg/ha), NPK (20: 20: 15), bón gần khu vực gốc trồng, không bón vào gốc.

- Bón thúc lần 4 (lúc bắt đầu có hoa): 7 kg kali/sào (140 kg/ha) bón đều trên vùng sen.

- Thường xuyên cắt tỉa lá khô, lá già, lá bị bệnh để sen quang hợp tốt hơn, nõ sen nhiều hơn, khi cắt xong phải thu gom, tiêu hủy tránh để lây lan nguồn bệnh.

7. Phòng trừ dịch hại

- Ốc: Trước khi trồng hoặc sau khi trồng phải xử lý thuốc diệt ốc để đảm bảo cây sen không bị phá hại.

- Sâu khoang: Sử dụng thuốc Map JONO 700WP, Takumi, Alika 247SC hoặc Confidor cộng dầu khoáng SK 98EC, tập trung phun xịt những nơi có sâu, khi sâu còn nhỏ.

- Bọ trĩ và rầy mềm: Hai đối tượng này có thể quản lý chung, phòng trừ chung. Sử dụng luân phiên các loại thuốc MapJONO 700WP, Alika 247SC, Regent 800, Virtako 40WG cộng với dầu khoáng SK 98EC xịt đều phía dưới lá, bông.

- Bệnh thán thư: Các loại thuốc đặc trị thán thư như: Ridomil 68WP; Ridozed 72WP; Antracol 700WP, Map Green 10AS, Asana 2L, OverAmis 300SC, Dizeb-M45 80WP, Topsin M 70WP, Amistar 250SC, Antracol 70WP, Polyram 80DF, Score 250ND, Benlate 50WWP, Derosal 60WP, Copper B, Sumi-eght,... khi phun thuốc nên cộng với dầu khoáng SK 98EC để thuốc bám dính và loang đều trên lá tăng hiệu lực thuốc, đồng thời dầu khoáng cũng có tác dụng làm hạn chế sự gây hại của sâu ăn tạp, rầy mềm, bọ trĩ. Có thể sử dụng hỗn hợp thuốc PT1 và PQ1 phối trộn để trừ bệnh. Trong quá trình phun, cần bổ sung hỗn hợp PT3 để tăng hiệu quả và chất lượng thuốc.

- Bệnh thối thân: Có thể sử dụng hỗn hợp thuốc PT2 và PQ2 phối trộn để trừ bệnh. Trong quá trình phun, cần bổ sung hỗn hợp PQ3 để tăng hiệu quả và chất lượng thuốc.

- Bệnh thối củ: Có thể sử dụng hỗn hợp thuốc PT2 và PQ2 do Lê Khắc Phúc phối trộn để trừ bệnh. Trong quá trình phun, cần bổ sung hỗn hợp PQ3 để tăng hiệu quả và chất lượng thuốc. Nên sử dụng chế phẩm FUGINA (*Trichoderma* spp. 3×10^8 CFU/g) để ủ phân, hoặc bón và tưới vào ruộng sen để hạn chế bệnh hại.

- Bệnh đốm phấn: Chúng tạo những vết bệnh màu vàng, lõm lên trên phiến lá, sau đó chuyển sang màu đen. Bệnh làm giảm quang hợp, ảnh hưởng đến năng suất. Trị bằng các loại thuốc trừ nấm gốc đồng, hoặc pha booc đô để phun.

- Bệnh sọc virus: Do *Rhabdovirus* tạo những sọc vàng trên thân và củ, trên lá có những đốm vàng. Đối với virus, hiện không có thuốc trừ, chỉ nhổ bỏ, không chọn làm giống.

8. Lưu gốc

Thời gian thu hoạch kéo dài 40 - 50 ngày, sau đó sen tàn dần. Nếu muốn trồng tiếp thì nông dân trực theo băng có bề rộng 2 m, chừa lại đường có bề rộng 80 cm. Sau khi trực xong tiến hành rải phân với liều lượng 100 - 150 kg urê/ha, cho nước vào ruộng 20 cm, 10 ngày sau sen sẽ mọc lại.

**Lê Khắc Phúc, Hoàng Dũng Hà,
Nguyễn Văn Chung, Lê Chí Hùng Cường,
Nguyễn Tiến Dũng, Nguyễn Văn Huế,
Lê Thị Hồng Phương**

Trường Đại học Nông Lâm, Đại học Huế